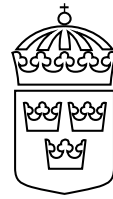

Regeringens proposition

2020/21:84

Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset

Prop. 2020/21:84

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 26 januari 2021

Ibrahim Baylan

Lena Micko
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I denna proposition lämnar regeringen förslag till ytterligare ändringar i statens budget för 2021 med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19.

I propositionen föreslås att medel tillförs för förlängda ersättningar för sjuklönekostnader, karensavdrag och karensdagar för egenföretagare. Medel tillförs också för ett nytt tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag samt för utökningar av omsättningsstödet till enskilda näringsidkare och av stödet till handelsbolag. Vidare tillförs medel bl.a. för ersättning till regionerna för antigen tester (snabbtester) för covid-19, för stöd till kultur och idrott, för förlängt slopat fribelopp för studiemedel samt för tillsyn i enlighet med lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Ärendet och dess beredning	6
3	Ändringar i statens budget för 2021	6
3.1	Ändringar av statens utgifter	6
3.2	Konsekvenser för statens budget.....	20
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 2021	21

Regeringens förslag:

1. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2021 besluta att Socialstyrelsen till ett värde om högst 40 000 000 kronor får sälja eller skänka överskott av skyddsutrustning, medicinteknisk utrustning eller annan materiel till andra stater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt till Schweiz och Storbritannien, efter att det nationella behovet säkerställts (avsnitt 3.1).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2021 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Transportstyrelsens behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 1 600 000 000 kronor (avsnitt 3.1).
3. Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden och anvisar ändrade och nya anslag enligt tabell 1.1.

Riksdagen beslutar att förkorta motionstiden till åtta dagar.

Tabell 1.1 Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden och ändrade och nya anslag 2021

Tusental kronor

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå
1	Rikets styrelse	15 907 564	219 600	16 127 164
	5:1 Länsstyrelserna m.m.	3 450 489	219 600	3 670 089
6	Försvar och samhällets krisberedskap	71 153 370	15 000	71 168 370
	2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal	381 671	15 000	396 671
9	Hälsövård, sjukvård och social omsorg	101 941 904	1 700 100	103 642 004
	1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård	16 826 486	1 620 500	18 446 986
	1:9 Läkemedelsverket	159 899	24 600	184 499
	4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshinders- området	782 514	20 000	802 514
	4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet	9 008 490	15 000	9 023 490
	5:2 Barnets rättigheter	22 261	20 000	42 261
10	Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	98 410 400	3 670 000	102 080 400
	1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.	37 798 912	970 000	38 768 912
	1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader	4 600 000	2 700 000	7 300 000
13	Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	7 790 741	30 000	7 820 741
	3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder	409 039	30 000	439 039
15	Studiestöd	28 313 111	310 000	28 623 111
	1:2 Studiemedel	20 219 925	289 000	20 508 925
	1:3 Avsättning för kreditförluster	2 029 714	21 000	2 050 714
16	Utbildning och universitetsforskning	92 077 789	50 000	92 127 789

Utgifts- område	Anslags- nummer	Beslutad ram/anvisat anslag	Förändring av ram/ anslag	Ny ram/Ny anslagnivå	
	3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 995 846	50 000	7 045 846
17		Kultur, medier, trossamfund och fritid	17 790 875	895 000	18 685 875
	1:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	1 589 084	380 000	1 969 084
	5:2	Ersättningar och bidrag till konstnärer	522 831	60 000	582 831
	10:1	Filmstöd	553 444	60 000	613 444
	13:1	Stöd till idrotten	1 966 811	335 000	2 301 811
	13:5	Insatser för den ideella sektorn	71 758	60 000	131 758
18		Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	5 578 679	1 000	5 579 679
	1:4	Boverket	342 583	1 000	343 583
24		Näringsliv	15 355 253	5 502 000	20 857 253
	1:23	Stöd till enskilda näringsidkare	1 500 000	2 100 000	3 600 000
	1:26	Stöd till handelsbolag	0	322 000	322 000
	1:27	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	0	3 080 000	3 080 000
		Summa anslags- förändring på ändringsbudget		12 392 700	

2 Ärendet och dess beredning

Enligt riksdagsordningen får regeringen vid högst två tillfällen lämna en proposition med förslag till ändringar i statens budget för det löpande budgetåret (9 kap. 6 § första stycket). En sådan proposition lämnas i anslutning till budgetpropositionen eller den ekonomiska vårpropositionen (tillägsbestämmelse 9.6.1). Förslag till ändringar i budgeten får dock lämnas vid andra tillfällen om regeringen anser att det finns särskilda skäl (9 kap. 6 § andra stycket).

Spridningen av sjukdomen covid-19 innebär fortsatt allvarliga konsekvenser för företag och individer. Regeringen har därför vid tre tillfällen i januari 2021 lämnat extra propositioner med förslag till ändringar i budgeten för 2021. Propositionerna har avsett stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77), vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78) samt förstärkta stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:83).

Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad spridning av covid-19. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. Det finns mot denna bakgrund behov av att skyndsamt vidta fler åtgärder för att begränsa smittspridningen, förlänga ersättningar på sjukförsäkringsområdet, förlänga och förstärka stöd till företag samt i övrigt dämpa de negativa konsekvenserna av smittspridningen i samhället. Regeringen anser därför att det finns särskilda skäl för att lämna förslag till ändringar i statens budget för 2021.

Regeringen anser vidare mot bakgrund av vad som ovan anförts att det finns synnerliga skäl för riksdagen att besluta om förkortad motionstid. Regeringen föreslår att motionstiden förkortas till åtta dagar.

3 Ändringar i statens budget för 2021

I detta avsnitt lämnar regeringen förslag till ändringar i statens budget för 2021 med anledning av spridningen av covid-19. Ändringarna är en följd av åtgärder som regeringen har vidtagit och avser att vidta för att bekämpa spridningen och begränsa dess följdverkningar.

3.1 Ändringar av statens utgifter

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

5:1 Länsstyrelserna m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 3 450 489 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 219 600 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 227 000 000 kronor för länsstyrelsernas hantering och kontroll av utbetalningar av ett utökat omsättningsstöd till enskilda näringsidkare respektive ett nytt stöd till handelsbolag, och för att länsstyrelserna ska bistå regionerna i deras arbete med testning och vaccinationer.

För att stärka enskilda näringsidkares möjligheter att överbrygga konsekvenserna av spridningen av covid-19 avser regeringen att ytterligare utöka omsättningsstödet till dessa näringsidkare till att även omfatta perioden januari–februari 2021 (se anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Utökningen innebär att länsstyrelserna får tillkommande kostnader för hantering och kontroll av stödet. Anslaget bör därför ökas med 40 000 000 kronor.

Regeringen avser även att utöka stödet till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare till att även omfatta perioden januari–februari 2021 (se anslaget 1:26 *Stöd till handelsbolag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Regeringen avser att ge länsstyrelserna i uppgift att informera om, handlägga, fatta beslut om och kontrollera utbetalningarna av det nya stödet. Utökningen innebär därmed att länsstyrelserna får tillkommande kostnader. Anslaget bör därför ökas med 3 500 000 kronor.

För att ge det allmänna möjlighet att vidta åtgärder för att motverka trängsel eller på annat sätt förhindra smittspridning har lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 införts. Lagen trädde i kraft den 10 januari 2021 och gäller t.o.m. den 30 september 2021. Länsstyrelserna får till följd av lagen utökade arbetsuppgifter, då de bl.a. ska utöva tillsyn över att lagen följs. Anslaget bör därför ökas med 174 600 000 kronor.

Lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen trädde i kraft den 1 juli 2020. Lagen är tidsbegränsad och gäller efter förlängning t.o.m. den 31 maj 2021 (prop. 2020/21:38, bet. 2020/21:SoU6, rskr. 2020/21:115). Länsstyrelserna får till följd av lagen utökade uppgifter, då de ska stödja kommunerna i tillsynsarbetet. Anslaget bör därför ökas med 1 500 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 219 600 000 kronor.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

2:5 Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 381 671 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 2:5 *Ersättning till SOS Alarm Sverige AB för alarmeringstjänst enligt avtal* ökas med 15 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för att finansiera ersättning från staten till SOS Alarm Sverige AB enligt avtal.

SOS Alarm Sverige AB har ett samhällsuppdrag att ansvara för att ta emot och förmedla samtal på krisinformationsnumret 113 13 vid stora olyckor och kriser. Spridningen av covid-19 medför ett kraftigt ökat antal samtal. Belastningen på informationsnumret innebär ett ökat behov av bemanning, och därmed ökade kostnader för bolaget. Anslaget bör därför ökas med 15 000 000 kronor.

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 16 826 486 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård* ökas med 1 620 500 000 kronor.

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2021 besluta att Socialstyrelsen till ett värde om högst 40 000 000 kronor får sälja eller skänka överskott av skyddsutrustning, medicinteknisk utrustning eller annan materiel till andra stater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt till Schweiz och Storbritannien, efter att det nationella behovet säkerställts.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för bidrag och statsbidrag för att genom riktade insatser arbeta för att säkerställa att hälso- och sjukvården håller en god tillgänglighet och kvalitet, baseras på kunskap, är behovsanpassad och effektiv samt stärker patientens delaktighet i vården. Medel från anslaget får användas för överenskommelser med Sveriges Kommuner och Regioner. Anslaget får även användas för utgifter för extraordinära smittskyddsåtgärder som kan behöva vidtas i arbetet med utbrottet av coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 och för att ersätta kommuner för merkostnader inom omsorgen som uppstår i det arbetet.

Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 13 270 000 000 kronor för bl.a. testning, smittspårning, vaccin och vaccinering.

Enligt nya rekommendationer från Folkhälsomyndigheten kan antigen-tester (snabbtester) användas som ett komplement till PCR-tester för att påvisa pågående infektion i vissa situationer. Antigen-testerna bedöms också underlätta utökad smittspårning och bidra till minskad smittspridning. Regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner ingick den 17 december 2020 en överenskommelse som innebär att staten åtar sig att medfinansiera användningen av antigen-tester. Överenskommelsen förutsätter att riksdagen avsätter tillräckliga medel för ändamålet. Enligt överenskommelsen ska staten i ett första skede betala ett ersättningsbelopp om 300 kronor per test för alla antigen-tester som regionerna utför, eller

som utförs på regionernas uppdrag. Anslaget bör därför ökas med 1 400 000 000 kronor. Prop. 2020/21:84

Hälso- och sjukvården är hårt belastad på grund av covid-19 och vårdplatsläget är ansträngt i många delar av landet. Förflyttning av patienter mellan sjukhus med luft- eller vägburen transport kan därför behöva ske för att avlasta sjukhus med hög belastning. Regioner och kommuner bör därför få möjlighet att för perioden januari–april 2021 ansöka om ersättning för merkostnader som uppstår för skyndsamma transporter med anledning av covid-19. Anslaget bör därför ökas med 100 000 000 kronor.

Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen trädde i kraft den 1 juli 2020. Lagen är tidsbegränsad och gäller efter förlängning t.o.m. den 31 maj 2021 (prop. 2020/21:38, bet. 2020/21:SoU6, rskr. 2020/21:115). Kommunerna bör för sitt arbete att utöva tillsyn över att lagen och anslutande föreskrifter följs få ersättning med sammanlagt 75 000 000 kronor för perioden januari–maj 2021. Regionerna bör för det arbete som smittskyddsläkarna behöver utföra i enlighet med lagen och anslutande föreskrifter få ersättning med sammanlagt 5 500 000 kronor för samma period. Anslaget bör därför ökas med 80 500 000 kronor.

Sverige bör om möjligt kunna bistå andra länder med skyddsutrustning, medicinteknisk utrustning eller annan materiel under pandemin. Regeringen bör därför bemyndigas att för 2021 besluta att Socialstyrelsen till ett värde om högst 40 000 000 kronor får sälja eller skänka överskott av skyddsutrustning, medicinteknisk utrustning eller annan materiel till andra stater inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt till Schweiz och Storbritannien, efter att det nationella behovet säkerställts.

För att finansiera nedskrivningar motsvarande den efterskänkta materielen behöver ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 40 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 1 620 500 000 kronor.

1:9 Läkemedelsverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 159 899 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:9 *Läkemedelsverket* ökas med 24 600 000 kronor.

Anslaget får även användas för utgifter vid Läkemedelsverket för att säkra tillgången till läkemedel och medicintekniska produkter relaterade till covid-19.

Skälen för regeringens förslag: Läkemedelsverket har med anledning av spridningen av covid-19 intensifierat arbetet med att säkra tillgången till läkemedel och medicintekniska produkter. Till följd av den ökade smittspridningen är det angeläget att detta arbete kan fortsätta. Vidare finns ett fortsatt behov av utökade informationsinsatser och samverkan med berörda aktörer. Spridningen av covid-19 har även tydliggjort behovet av att en nationell aktör har överblick över tillgången (lagerstatus) och efterfrågan (förskrivning och försäljning) på läkemedel, en s.k. nationell

lägesbild. Läkemedelsverket bör ansvara för att ta fram ett system på nationell nivå som underlättar arbetet med att ta fram prognoser, bedöma risker och vidta förebyggande åtgärder för att minska risken för brist-situationer. Detta är också angeläget mot bakgrund av EU:s pågående arbete med att bättre kunna hantera läkemedelsbrister under den pågående pandemin och vid eventuella framtida krissituationer.

Verksamheten att säkra tillgången till läkemedel och medicintekniska produkter har under 2020 finansierats från anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*. Då verksamheten utvidgas till att även omfatta bl.a. framtagande av det ovan beskrivna systemet, och avses bedrivas vid Läkemedelsverket, bör den i stället finansieras från myndighetens anslag. Anslaget bör därför ökas med 24 600 000 kronor och även få användas för utgifter vid Läkemedelsverket för att säkra tillgången till läkemedel och medicintekniska produkter relaterade till covid-19.

4:2 Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 782 514 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:2 *Vissa statsbidrag inom funktionshindersområdet* ökas med 20 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för bidrag för insatser inom funktionshindersområdet.

Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att statsbidraget för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter ska utökas till att omfatta även december 2020.

Till följd av den fortsatta spridningen av covid-19 bör statsbidraget för personlig skyddsutrustning för personliga assistenter utökas till att omfatta även januari–april 2021. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

4:5 Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 9 008 490 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 4:5 *Stimulansbidrag och åtgärder inom äldreområdet* ökas med 15 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för att fördela statsbidrag till pensionärsorganisationer.

Pensionärsorganisationerna fyller en viktig funktion i samhället genom att tillvarata pensionärers intressen inom ett flertal samhällsområden. Den fortsatta spridningen av covid-19 innebär att det finns ett behov av att stärka organisationernas möjligheter att stödja och bryta isolering hos sina medlemmar. Anslaget bör därför ökas med 15 000 000 kronor.

5:2 Barnets rättigheter

Prop. 2020/21:84

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 22 261 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 5:2 *Barnets rättigheter* ökas med 20 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för att förverkliga barnets rättigheter i Sverige med utgångspunkt i barnkonventionen.

Organisationer som arbetar med barn i utsatta situationer och organisationer som arbetar med våldsutsatta barn, behöver anpassa eller förstärka sina stödverksamheter för att möta ökade eller ändrade behov till följd av den fortsatta spridningen av covid-19. Stödet ska bidra till att lindra den utsatthet som kan drabba barn när de exempelvis inte kan gå till skolan, delta i fritidsverksamheter eller måste isolera sig i hemmet. Isoleringen kan öka förekomsten av våld, kontroll och missbruk i hemmet samt bidra till ökad psykisk ohälsa. Insatserna kan bl.a. avse stödverksamheternas ökade närvaro på internet och annat stöd till utsatta barn. Organisationerna behöver ytterligare medel för att kunna bedriva sin verksamhet. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning

1:1 Sjukpenning och rehabilitering m.m.

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 37 798 912 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ökas med 970 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för sjukpenning.

Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 400 000 000 kronor för att utöka förmånstiden för ersättningar till riskgrupper. Regeringen har vidare i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Vissa ändrade regler inom sjukförsäkringen (prop. 2020/21:78) föreslagit att anslaget ökas med 250 000 000 kronor med anledning av förslag om nya bestämmelser för bedömningen av arbetsförmågan i ärenden om sjukpenning. I avvaktan på att de nya bestämmelserna träder i kraft har regeringen i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Förstärkt stöd till företag, nedsättning av arbetsgivaravgifter för unga och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:83) föreslagit att anslaget ökas med 100 000 000 kronor för ett tillfälligt upphörande av prövningen av den försäkrades arbetsförmåga mot ett på arbetsmarknaden normalt förekommande arbete efter dag 180 i rehabiliteringskedjan.

Enligt 2 kap. 5 a § socialförsäkringsbalken kan regeringen, vid extraordinära händelser i fredstid, meddela föreskrifter om undantag från vissa bestämmelser bl.a. om sjukpenning. Med anledning av spridningen av covid-19 har det tillfälligt införts ersättning för karensavdrag och för karensdagar för egenföretagare. Vidare har regeringen beslutat om ett tillfälligt undantag för försäkrade från att prövas mot ett på arbetsmarknaden normalt förekommande arbete efter rehabiliteringskedjans dag 180 och 365, i de fall den försäkrades vård förskjutits till följd av effekterna av covid-19. Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 har sammanlagt 778 000 000 kronor anvisats för att möjliggöra beslut om förlängning av de beskrivna åtgärderna för januari och februari 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 10 avsnitt 3.10.1, bet. 2020/21:SfU1, rskr. 2020/21:148). Regeringen har beslutat om dessa förlängningar.

Till följd av den fortsatta spridningen av covid-19 bedömer regeringen att möjligheten till ersättning för karensavdrag och för karensdagar för egenföretagare bör förlängas t.o.m. den 30 april 2021. Anslaget bör därför ökas med 750 000 000 kronor.

Tillgången till vård och rehabilitering påverkas fortsatt av smittspridningen, vilket leder till att sjukskrivningstiderna förlängs för de som väntar på sådana insatser. De tillfälliga bestämmelserna om att försäkrade kan undantas från bedömning av arbetsförmågan vid uppskjuten vård bör förlängas till att gälla t.o.m. den 30 juni 2021. Anslaget bör därför ökas med 220 000 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 970 000 000 kronor.

1:7 Ersättning för höga sjuklönekostnader

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 4 600 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:7 *Ersättning för höga sjuklönekostnader* ökas med 2 700 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för sjuklönekostnader enligt lagen (1991:1047) om sjuklön.

Enligt 2 a § lagen om sjuklön får regeringen, vid extraordinära händelser i fredstid, meddela föreskrifter som avviker från bestämmelserna om arbetsgivarens rätt till ersättning för sjuklönekostnader. Med anledning av spridningen av covid-19 har det införts särskilda bestämmelser som innebär att staten ersätter arbetsgivarna för sjuklönekostnader över den normala nivån. Vidare har 8 § samma lag tillfälligt ändrats så att arbetstagaren inte behöver styrka nedsättningen av arbetsförmågan genom intyg av läkare eller tandläkare under sjuklöneperioden. Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 har sammantaget 3 950 000 000 kronor anvisats för att bl.a. möjliggöra beslut om förlängning av bestämmelserna om ersättning för sjuklönekostnader (prop. 2020/21:1 utg.omr. 10 avsnitt 3.10.7, bet. 2020/21:SfU1, rskr. 2020/21:148). Regeringen har beslutat om en förlängning av ersättningen för sjuklönekostnader t.o.m. februari 2021.

Till följd av den fortsatta spridningen av covid-19 bedömer regeringen att ersättningen för kostnader för sjuklön utöver det normala bör förlängas

t.o.m. den 30 april 2021. Anslaget bör därför ökas med 2 500 000 000 kronor. Prop. 2020/21:84

För att begränsa smittspridningen och avlasta hälso- och sjukvården har undantaget från kravet på läkarintyg förlängts och gäller t.o.m. den 30 april 2021. Anslaget bör därför ökas med 200 000 000 kronor.

Sammanlagt bör anslaget ökas med 2 700 000 000 kronor.

Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering

3:1 Särskilda jämställdhetsåtgärder

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 409 039 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* ökas med 30 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för särskilda jämställdhetsåtgärder och för utgifter för statsbidrag för att stödja projekt och insatser som främjar jämställdhet mellan kvinnor och män.

Organisationer som arbetar med våldsutsatta kvinnor, barn och hbtqi-personer och mot våld i nära relationer behöver anpassa eller förstärka sina stödverksamheter för att möta ökade eller ändrade behov till följd av spridningen av covid-19. Stödet kan bidra till att lindra den förstärkta utsatthet som kan drabba dessa grupper när de exempelvis inte kan gå till arbetet eller måste isolera sig i hemmet. Isoleringen kan öka förekomsten av våld, kontroll, hedersrelaterat våld och förtryck och missbruk i hemmet samt bidra till ökad psykisk ohälsa. Insatserna kan bl.a. avse stödverksamheternas ökade närvaro på internet för att nå ut till utsatta grupper och att ge stöd till våldsutsatta. För att organisationerna ska kunna bedriva sin verksamhet behöver ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 20 000 000 kronor.

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, vid Uppsala universitet driver den nationella stödtelefonen för våldsutsatta. Det är av stor vikt att våldsutsatta som söker hjälp får stöd, varför ytterligare medel behöver tillföras. Anslaget bör därför ökas med 10 000 000 kronor.

Sammanlagt bör anslaget ökas med 30 000 000 kronor.

Utgiftsområde 15 Studiestöd

1:2 Studiemedel

1:3 Avsättning för kreditförluster

I statens budget för innevarande år finns för dessa ändamål uppförda anslag på 20 219 925 000 kronor respektive 2 029 714 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Studiemedel* ökas med 289 000 000 kronor.
Anslaget 1:3 *Avsättning för kreditförluster* ökas med 21 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslagen används bl.a. för utgifter för studiemedel i form av studiebidrag och tilläggsbidrag samt för avsättning till kreditreserv för utgifter för förluster på studielån.

Enligt 3 kap. 20 § studiestödslagen (1999:1395) kan regeringen, vid extraordinära händelser i fredstid, meddela föreskrifter som innebär att den studerandes inkomst ska beaktas i annan utsträckning än normalt. I förordningen (2020:201) om studiestöd vid spridning av viss smitta finns bestämmelser om inkomstprövning som innebär att fribeloppet indirekt har slopats för 2020.

Till följd av den fortsatta spridningen av covid-19 gör regeringen bedömningen att fribeloppet för studiemedel bör slopas även under första kalenderhalvåret 2021. För tid därefter ska inkomster beaktas i normal utsträckning. Till följd av detta bedöms statens kostnader för studiestöd öka. Anslagen bör därför ökas med 289 000 000 kronor respektive 21 000 000 kronor.

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 6 995 846 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* ökas med 50 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för stöd för forskning och forskningsinformation.

Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 100 000 000 kronor för att möjliggöra uppföljningsstudier av vacciner mot covid-19.

Många patienter rapporteras ha symptom under lång tid efter genomgången covid-19-sjukdom, s.k. långtidscovid. Det är i nuläget inte känt vad dessa kvarvarande symptom beror på, hur de ska behandlas eller hur patienterna ska rehabiliteras. Långtidscovid uppmärksammas alltmer, på både nationell och internationell nivå. Det finns ett stort behov av ny kunskap och Vetenskapsrådet behöver snabbt kunna ge stöd till angelägen forskning om covid-19. Anslaget bör därför ökas med 50 000 000 kronor.

1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 589 084 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:2 *Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete* ökas med 380 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till allmän kulturverksamhet.

Efter förslag i budgetpropositionen för 2021 ökades anslaget med 1 000 000 000 kronor för ett särskilt stimulansstöd till kulturområdet till följd av spridningen av covid-19 (prop. 2020/21:1 utg. omr. 17 avsnitt 4.6.2, bet. 2020/21:KrU1, rskr 2020/21:106). Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad spridning av covid-19. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. De ekonomiska förutsättningarna har därmed ytterligare försämrats för kulturverksamheter och kulturskapare i hela landet jämfört med vad som tidigare förutsågs. I syfte att mildra dessa konsekvenser bör ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 380 000 000 kronor.

5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 522 831 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 5:2 *Ersättningar och bidrag till konstnärer* ökas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag och ersättningar till konstnärer och upphovsmän inom bild-, form-, musik-, teater-, dans-, ord- och filmområdet.

Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad spridning av covid-19. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. De ekonomiska förutsättningarna har därmed ytterligare försämrats för konstnärer i hela landet jämfört med vad som tidigare förutsågs. I syfte att mildra dessa konsekvenser och öka möjligheterna att fortsatt kunna vara verksam som konstnär bör ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor.

10:1 Filmstöd

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 553 444 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 10:1 *Filmstöd* ökas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till utveckling, produktion, visning och spridning av film.

Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad spridning av covid-19. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. De ekonomiska förutsättningarna har därmed ytterligare försämrats för hela filmbranschen jämfört med vad som tidigare förutsågs. De mycket stora intäktsbortfallen för biograferna drabbar även övriga aktörer inom branschen, som t.ex. distributörer och producenter. I syfte att mildra dessa konsekvenser, och för att möjliggöra återstart av verksamhet, bör ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor.

13:1 Stöd till idrotten

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 966 811 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 13:1 *Stöd till idrotten* ökas med 335 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för statsbidrag till idrotten.

Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad spridning av covid-19. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. De ekonomiska förutsättningarna har därmed ytterligare försämrats för idrottsverksamheter i hela landet. I syfte att mildra dessa konsekvenser, underlätta uppstart av verksamheter samt bidra till en jämställd och jämlik idrottsverksamhet bör ytterligare medel tillföras. Anslaget bör därför ökas med 335 000 000 kronor.

13:5 Insatser för den ideella sektorn

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 71 758 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 13:5 *Insatser för den ideella sektorn* ökas med 60 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används bl.a. för utgifter för uppföljning och annan verksamhet för genomförandet av politiken för det civila samhället samt för sådana administrativa utgifter som är en förutsättning för genomförandet av insatser inom området.

Organisationer som bedriver verksamhet som riktar sig till människor i socialt särskilt utsatta situationer rapporterar om en ökad efterfrågan från delvis nya grupper som drabbats av exempelvis ohälsa, arbetslöshet och bostadslöshet till följd av spridningen av covid-19. För att mildra dessa konsekvenser, och möta de ökade behoven av sociala och humanitära

insatser, bör dessa organisationer tillföras ytterligare medel. Anslaget bör därför ökas med 60 000 000 kronor. Prop. 2020/21:84

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

1:4 Boverket

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 342 583 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:4 *Boverket* ökas med 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 6 000 000 kronor för administration och utbetalningar av ett utökat omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och ett nytt stöd till handelsbolag.

För att stärka enskilda näringsidkares möjligheter att överbrygga konsekvenserna av spridningen av covid-19 avser regeringen att ytterligare utöka omsättningsstödet till enskilda näringsidkare till att även omfatta perioden januari–februari 2021 (se anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Utökningen innebär att Boverket får tillkommande kostnader för att administrera ansökningsförfarandet och, efter beslut av länsstyrelserna, betala ut stödet. Anslaget bör därför ökas med 500 000 kronor.

Regeringen avser även att utöka stödet till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare till att även omfatta perioden januari–februari 2021 (se anslaget 1:26 *Stöd till handelsbolag* inom utgiftsområde 24 Näringsliv). Regeringen avser att ge Boverket i uppgift att administrera ansökningsförfarandet och, efter beslut av länsstyrelserna, betala ut stödet. Utökningen innebär därmed att Boverket får tillkommande kostnader. Anslaget bör därför ökas med 500 000 kronor.

Sammantaget bör anslaget ökas med 1 000 000 kronor.

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Kredit för rörelsekapital för Transportstyrelsen

Regeringen har ett bemyndigande att för 2021 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Transportstyrelsens behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 950 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att för 2021 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Transportstyrelsens behov av rörelsekapital som inklusive tidigare utnyttjad kredit uppgår till högst 1 600 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen har bemyndigat regeringen att för 2021 besluta om en kredit i Riksgäldskontoret för att tillgodose Transportstyrelsens behov av rörelsekapital (prop. 2020/21:1 utg.omr. 22 avsnitt 3.6.12, bet. 2020/21:TU1, rskr. 2020/21:131). Krediten ska användas för utbetalningar inom ramen för det gemensamma avgiftsutjämnings-systemet för säkerhetskontroll av passagerare och deras bagage (GAS) samt det internationella systemet för undervägsavgiften (avgift för flygtrafiktjänster). Spridningen av covid-19 medför en kraftigt minskad flygtrafik som innebär att behovet av rörelsekapital har ökat, eftersom omfattningen av flygtrafiken har en direkt påverkan på Transportstyrelsens intäkter från GAS och undervägsavgiften.

Transportstyrelsen har gjort en ny bedömning av behovet av rörelsekapital som innebär att krediten behöver ökas. Regeringen anser därför att krediten bör ökas med 650 000 000 kronor.

Utgiftsområde 24 Näringsliv

1:23 Stöd till enskilda näringsidkare

I statens budget för innevarande år finns för detta ändamål uppfört ett anslag på 1 500 000 000 kronor.

Regeringens förslag: Anslaget 1:23 *Stöd till enskilda näringsidkare* ökas med 2 100 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Anslaget används för utgifter för ett ekonomiskt stöd till enskilda näringsidkare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget ökas med 5 100 000 000 kronor för att omsättningsstödet till enskilda näringsidkare även ska omfatta augusti–december 2020.

Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad smittspridning i samhället. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. Mot denna bakgrund bedöms spridningen av covid-19 få fortsatt stora negativa ekonomiska konsekvenser för många enskilda näringsidkare. Regeringen anser därför att det finns skäl att utöka omsättningsstödet så att även stödperioden januari–februari 2021 omfattas. Den sammanlagda nettoomsättningen ska ha minskat med mer än 30 procent för att omsättningsstöd ska betalas ut. Anslaget bör därför ökas med 2 100 000 000 kronor.

1:26 Stöd till handelsbolag

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Anslaget 1:26 *Stöd till handelsbolag* ökas med 322 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har i propositionen Extra ändringsbudget för 2021 – Stöd till företag, medel för vaccinering och andra åtgärder med anledning av coronaviruset (prop. 2020/21:77) föreslagit att anslaget förs upp med 1 570 000 000 kronor. Regeringen har vidare föreslagit att anslaget får användas för utgifter för ett ekonomiskt stöd som riktar sig till handelsbolag, inklusive kommanditbolag, med minst en fysisk delägare vars nettoomsättning minskat i större omfattning till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Under hösten 2020 beslutades om restriktioner och skärpta allmänna råd till följd av en ökad smittspridning i samhället. Dessa restriktioner och allmänna råd har skärpts ytterligare under inledningen av 2021. Mot denna bakgrund bedöms spridningen av covid-19 få fortsatt stora negativa ekonomiska konsekvenser för många handelsbolag. Regeringen anser därför att det finns skäl att utöka stödet till handelsbolag så att även stödperioden januari–februari 2021 omfattas. Den sammanlagda nettoomsättningen ska ha minskat med mer än 30 procent för att stödet ska betalas ut. Anslaget bör därför ökas med 322 000 000 kronor.

1:27 Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag

Något anslag för detta ändamål finns inte uppfört på statens budget för innevarande år.

Regeringens förslag: Ett nytt anslag 1:27 *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* förs upp på statens budget med 3 080 000 000 kronor. Anslaget får användas för utgifter för ett tillfälligt stöd till företag inom vissa branscher som fått ekonomiska svårigheter med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19. Stödet kan lämnas om hyresvärden sätter ned den fasta delen av hyran. Anslaget får även användas för kostnader för att administrera stödet.

Skälen för regeringens förslag: Under 2020 infördes ett statligt stöd för vissa lokalhyresgäster som träffat en överenskommelse med hyresvärden om rabatt på hyran med anledning av spridningen av sjukdomen covid-19 (prop. 2019/20:146, bet. 2019/20:FiU56, rskr. 2019/20:210). Stödet gällde överenskomna hyresrabatter under perioden 1 april–30 juni 2020. Till följd av den ökade smittspridningen i samhället, och de negativa ekonomiska konsekvenser den innebär för många företag, finns det skäl att införa ett statligt stöd för hyreskostnader även under perioden 1 januari–31 mars 2021. Syftet med stödet är att underlätta och påskynda omförhandling av hyror. Det nya stödet bör i likhet med det tidigare riktas till vissa företag i detaljhandeln samt i hotell- och restaurangbranschen, och till vissa andra verksamheter som drabbats ekonomiskt med anledning av spridningen av covid-19. Stödet avses utformas som en tillfällig kompensation till hyresvärdar som träffar överenskommelser om en rabatt på den fasta delen av hyran. Stödet bör ges med 50 procent av den överenskomna nedsättningen.

Mot denna bakgrund bör ett nytt anslag 1:27 *Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag* föras upp på statens budget med 3 080 000 000 kronor. Anslaget bör få användas för utgifter för ett tillfälligt stöd till företag inom vissa branscher som fått ekonomiska svårigheter med anledning

Prop. 2020/21:84 av spridningen av sjukdomen covid-19. Stödet kan lämnas om hyresvärden sätter ned den fasta delen av hyran. Anslaget får även användas för kostnader för att administrera stödet.

Stödet förutsätter godkännande av Europeiska kommissionen.

3.2 Konsekvenser för statens budget

De förslag som lämnas i denna proposition innebär att anvisade medel ökar med 12,4 miljarder kronor 2021. Ökningen hänförs i huvudsak till det nya tillfälliga stödet för hyreskostnader för vissa företag (3,1 miljarder kronor), den förlängda ersättningen för sjuklönekostnader (2,5 miljarder kronor), utökningen av omsättningsstödet till enskilda näringsidkare (2,1 miljarder kronor) samt ersättningen till regionerna för antigenester för covid-19 (1,4 miljarder kronor). Utgiftsökningarna försämrar statens finansiella sparande med 12,4 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,2 procent av BNP, och ökar statens lånebehov med motsvarande belopp.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 januari 2021

Närvarande: statsråden Baylan, ordförande, Hultqvist, Damberg, Shekarabi, Ygeman, Eneroth, Ernkrans, Lindhagen, Micko

Föredragande: statsråden Baylan, Damberg, Shekarabi, Eneroth, Ernkrans, Lindhagen, Micko

Regeringen beslutar proposition 2020/21:84 Extra ändringsbudget för 2021 – Förlängda ersättningar på sjukförsäkringsområdet, stöd till företag och andra åtgärder med anledning av coronaviruset